NOORD-BRABANDER.

NOMMER 120 — 'S BOSCH. — DONDERDAG, 6 OCTOBER 1831.

Nederlanden.

'sHERTOGENBOSCH, 5 *October.*

WAARSCHUWING.

De gouverneur der provincie Noord-Braband, brengt bij deze ter kennisse van degenen, die het aangaat;

Dat het Zijne Majesteit, Hoogstdeszelfs vaderlijke genegenheid alleen involgende, behaagd heeft, om, alvorens te doen overgaan tot het uitvoeren der, bij Hoogstdeszelfs rescript van den 17 december 1830, n° 59, bevolen, en in des gouverneurs waarschuwing van den 21 dier maand aangeduide maatregelen van gestrengheid, opzigtelijk de ouders en betrekkingen der noordbrabandsche deserteurs, den termijn, binnen welken deze zich zullen kunnen aanmelden, onder toezegging van straffeloosheid, te verlengen tot den 20 october aanstaande!

Dat, dientengevolge, al de deserteurs uit Noord-Braband herkomstig, die zich *vóór den* 20 *october dezes jaars* bij den burgemeester hunner gemeente zullen aangeven, en met een schriftelijk bewijs van die aangifte, door den burgemeester, *zonder eenige de minste vertraging,* aan hun af te geven, alnog naar hunne corpsen zullen wederkeeren, bij die corpsen alnog zullen worden aangenomen, zonder dat zij, wegens hunne desertie, eenige straf zullen ondergaan: wordende de bedoelde deserteurs, in hun eigen belang aangemaand, om zich deze gunstige beschikking van Zijne Majesteit ten nutte te maken, en tevens aan hun onder het oog gebragt, dat, zij wanneer zij onverhoopt aan deze laatste waarschuwing geen gehoor mogten verleenen, en naderhand mogten opgevat worden, alsdan onvermijdelijk al de straffen ondergaan zullen, welke op de desertie bij de wet zijn vast gesteld.

Vermaant wijders een ieder, die met die deserteurs in eenige betrekking mogt staan, en voornamelijk de ouders en bloedverwanten derzelven, om van hunnen invloed op die deserteurs gebruik te maken en den meest spoedigen terugkeer van dezelven naar hunne corpsen alzoo krachtdadig te bevorderen; wordende tevens aan die ouders en bloedverwanten onder het oog gebragt, dat zij op geene verdere toegevendheid in dezen mogen rekenen, want dat, bij onverhoopt terugblijven der deserteurs, de voorschreven verlengde termijn verstreken zijnde, de boven bedoelde gestrengheids-maatregelen dadelijk zullen worden ten uitvoer gebragt.

Gelast eindelijk de Burgemeesters der Steden en Gemeenten in deze Provincie, om deze waarschuwing, waarvan hun vier exemplaren zullen geworden, *op ontvangst derzelve,* bij klokkengelui of trompetgeschal, in hunne Gemeente te doen afkondigen, een exemplaar derzelve ter gebruikelijke plaatse te doen aanplakken, en twee exemplaren in de meest gefrequenteerde koffijhuizen of herbergen, op eene voor het publiek zigtbare plaats te doen ophangen, en te zorgen dat die aldaar tot den 20 october aanstaande opgehangen blijven, en om voorts die afkondiging op de twee naastvolgende zondagen, en wel ten platten lande, onmiddelijk na den afloop der godsdienstoefening, te doen herhalen: zullende wijders deze waarschuwing, om daaraan nog meerder publiciteit te geven, in de binnen deze Provincie uitgegeven wordende Nieuwspapieren, twee achtereenvolgende malen geinsereerd worden.

's Hertogenbosch, den 30 *september* 1831.

De Gouverneur voornoemd,
A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

Gisteren is in eene buitengewone vergadering der provinciale staten, bij eene groote meerderheid van stemmen, jonkheer *P. E. de la Court* tot lid van de tweede kamer der staten generaal verkozen, in plaats van den heer *A. G. Verheyen,* die door Z. M. tot lid der eerste kamer is benoemd geworden.

— Den 29 der afgeloopene maand hebben HH. KK. HH. de prins van Oranje, deszelfs jongste zoon benevens prins *Frederik* en prins *Albert* van Pruissen, vergezeld van de voornaamste hunner staf-officieren de Citadel van Antwerpen met een bezoek vereerd. De vorstelijke personen werden bij het aanlanden door den generaal *Chassé* aan het hoofd van deszelfs staf, ontvangen en in het kasteel binnengeleid, alwaar de bezetting onder de wapenen geschaard stond; nadat HH. KK. HH. zich eenigen tijd met den generaal *Chassé* hadden onderhouden, namen Hoogstdezelve de bezetting in oogenschouw, die daarna voorbij de prinsen defileerde; vervolgens begaven zij zich op de wallen om zich van de plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen, zoo met betrekking tot de vijandelijke werken als van den uitval op den 5 augustus ll., te doen onderrigten; daarna begaven de prinsen zich in de onderscheidene bomvrije lokalen, gedurende de insluiting gemaakt, en betuigden over alles hoogstderzelver bijzondere tevredenheid; na alles alzoo bezigtigd te hebben, begaven zich HH. KK. HH. naar de woning van den generaal *Chassé* en gebruikten aldaar een dejeuné, waarop al de chefs der onderscheidene corpsen van de bezetting genoodigd waren; verscheidene toasten werden door HH. KK. HH. en den opperbevelhebber ingesteld; zoodra het dejeuné afgeloopen was, deed de generaal *Chassé* de [illegible] tot aan de haven, alwaar HH. KK. HH. zich weder aan boord van het stoomvaartuig *de Zeeuw* begaven. Op het middag-appel werd aan de troepen voorgelezen de volgende

DAGORDER:

Het is mij zeer aangenaam de hoogste tevredenheid van Z. K. H. den maarschalk, opperbevelhebber van het leger, prins *Willem* van Oranje aan de bezetting van de citadel te kennen te geven over de goede houding der troepen, deze bezetting uitmakende, en over de blijken van den goeden geest en verknochtheid door dezelve gegeven. Moge hetzelve bij iedere gelegenheid de tevredenheid van Z. K. H. en van hoogstdeszelfs broeder Z. K. H. prins *Frederik,* admiraal en kolonel-generaal, wegdragen, en ik altijd even gegronde redenen hebben als gisteren, aan Hoogstdezelven zoo voldoende rapporten over het goede gedrag, de krijgstucht en bewezen moed mijner onderhebbende troepen te geven.

Citadel van Antwerpen, den 30 sept. 1831.

De generaal der infanterie, kommanderende de Citadel en Z. M. zeemagt op de Schelde,
baron *Chassé.*

— Van Vlissingen verneemt men, dat HH. KK. HH. de prinsen *Frederik* der Nederlanden en *Albert* van Pruissen, den 1sten dezer, met de stoomboot *Curaçao* op de reede aldaar aangekomen zijn. HH. KK. HH. hebben terstond na hunne komst de aldaar liggende schepen *Nehalennia* en *Brak* geinspecteerd; zijn vervolgens naar West-kapelle vertrokken, om er den kapitalen zeedijk en den kustvuur-toren in oogenschouw te nemen, en zijn des middags te Vlissingen geretourneerd, waar de prinsen alstoen de maritime magazijnen en het arsenaal nog hebben bezigtigd. Den volgenden morgen zijn de vorsten met de stoomboot weder vertrokken.

Z. K. H. de prins van Oranje heeft het tegen over Vlissingen gelegen fort Breskens in oogenschouw genomen en is van daar, zonder die plaats aan te doen, met het stoomjagt naar Bergen-op-Zoom vertrokken.

— Dezer dagen zijn te 's Hage een aantal manschappen, uit de onderscheidene afdeelingen gekozen, aangekomen, om bij het nieuw op te rigten derde bataillon grenadiers te worden geplaatst. Nog meerdere worden verwacht. Zij zijn reeds grootendeels gekleed en er zal een detachement van 80 man naar het leger vertrekken, dat in den loop dezer week door nog 300 zal worden gevolgd.

— De eerste ban der dienstdoende schutterij te Breda is mobiel verklaard.

— De zitting der staten-generaal zal op zaturdag den 15 october gesloten worden. — De bij de grondwet bepaalde tijd voor de opening der nieuwe vergadering valt twee dagen later in.

— De belgische *Moniteur* spreekt het gerucht tegen, dat de Mogendheden zouden bepaald hebben, dat, bijaldien vóór den 10 october prins *Leopold* de protocollen niet aangenomen had, Rusland, Pruissen en Oostenrijk de eischen van Koning *Willem* zouden ondersteunen.

— Men verneemt dat de christelijke scholen voor het onderwijs der jeugd te Luik wederom worden opgerigt, die in den jare 1825 gesupprimeerd zijn geworden; in de gallerij der hoofdkerk, alwaar eenige geestelijken wonen, worden appartementen voor de onderwijzers in gereedheid gebragt.

— Volgens brieven uit Petersburg, over Berlijn ontvangen, had Z. M. de Keizer van Rusland bevolen, dat zijn oudste zoon voortaan den titel *van troons-opvolger* Czarewitsch en Grootvorst zal voeren.

— Over Berlijn verneemt men, dat de Grootvorst *Michael* als onder-koning van Polen, in Warschau zal blijven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Rusland.

PETERSBURG, 17 *September.*

Het officiele dagblad behelst een omstandig verslag van de onderhandelingen, welke er hebben plaats gehad, om eene schikking ter overgave van Warschau tot stand te brengen. Daaruit blijkt, dat van de Poolsche zijde aanvankelijk onderscheidene middelen zijn gebezigd, om tijd te winnen. Door den voortgang der Russische armée verschrikt, stelde de generaal *Krukowiezki*, toen nog het opperhoofd der Poolsche regering, eindelijk aan den generaal-majoor *van Berg*, door den veldmaarschalk *Paskewitsch* met de onderhandelingen belast, den volgenden brief ter hand, gerigt aan Zijne Majesteit den Keizer: »Sire! In dezen oogenblik belast, in den naam der geheele Poolsche natie tot Uwe Keizerlijke en Koninklijke Majesteit te kunnen spreken, wend ik mij door Z. E. den maarschalk *Paskewitsch van Erivan*, tot uw vaderlijk hart. Terwijl wij ons onvoorwaardelijk aan Uwe Majesteit onzen Koning onderwerpen, weet de Poolsche natie, dat [illegible] in staat is, om het voorledene te vergeten en de diepe wonden te heelen, welke mijn vaderland zijn geslagen.

Warschau den 7 september 1831, des avonds ten 6 ure.

(Geteekend) graaf *Krukowiezki.*»

Toen de generaal-majoor *van Berg* kwam om de schikking tot stand te brengen, vond hij een aantal generaals, de leden van den rijksdag en vele voorname adelijken des lands in het paleis der regering vergaderd.

De generaal *van Berg* zeide, dat de onderhandelingen nu niet konden voortgezet worden. Men verzocht hem dringend, om toch te bevorderen dat de stad gered werd. Men hield eene vergadering, en kwam spoedig tot het besluit, om Warschau, de brug over de Weichsel en Praga, benevens het aldaar voorhandene belegeringsgeschut en munitie over te geven. De brieven, die de Poolsche generaal, graaf *Malachowski*, daaromtrent aan den veldmaarschalk, graaf *Paskewitsch*, geschreven heeft, luiden als volgt:

1) Mijnheer de maarschalk! Daar de graaf *Krukowiezki* Warschau verlaten heeft, zonder de ambtenaren der regering en der stad daarvan te verwittigen, zal hij waarschijnlijk binnen weinige oogenblikken wederkeeren, om de boodschap in ontvangst te nemen, waarmede U. E. den generaal *van Berg* heeft gelieven te belasten. Om bloedvergieten te vermijden, en om een bewijs van hare opregtheid te geven, zal de poolsche armée, welke ik kommandeer, des morgens ten vijf ure de stad Warschau, de brug over de Weichsel en Praga ontruimd hebben. De keizerlijke armée kan derhalve, wanneer U. E. het beveelt, heden ten 5 ure haren intogt doen, en als wederdienst voor onze beweging rekenen wij, de generaals, officieren en soldaten, en ik, derzelver aanvoerder, met vast vertrouwen daarop, dat U. E. zal bevelen, dat de bezetting van Warschau en Praga geschiede op eene wijze, welke de ingezetenen der stad niet aan de nadeelige gevolgen eener bezetting door geweld blootstelt. Ik ontruim met de armée de stad Warschau en Praga en geef ze aan u over, benevens de onbeschadigde brug over de Weichsel, terwijl ik mij volkomen op uwe gezindheden verlaat en mij overtuigd houde, dat van uwen kant de vrijheid en de bezittingen der personen stipt zullen geëerbiedigd worden; dat zelfs aan de kleine afdeelingen en de garnizoenen, welke in de voorste vestingwerken mogten achtergelaten zijn, een vrije aftogt naar de armée, met uitzondering der oorlogs-munitie, mitsgaders de personen, die de armée mogten willen volgen, Warschau en Praga binnen den tijd van 48 uren zullen kunnen verlaten. Zoodra de generaal *Krukowiezki* zal teruggekeerd zijn, kan de generaal *van Berg* met hem de definitieve acte van pacificatie vaststellen. Warschau, 8 september 1831.

(Geteekend) *Malachowski.*

2) Mijnheer de maarschalk! Ik heb de eer, Uwe Exc. te verwittigen, dat ik mij naar het wojewodschap Plozk zal begeven. De rustplaatsen zal ik nader opgeven, daar de troepen te vermoeid zijn, om aanhoudend te kunnen marcheren. Het corps van den generaal *Romarino* zal dezelfde rigting nemen. (Hetzelve was naar Warschau opontboden.) Wat de kantonnementen betreft, zal ik mij gedragen naar de schikkingen, welke door den generaal *Prondzynski* afgesproken zijn, en door de generaals graaf *Krukowiezki* en *van Berg* moeten onderteekend worden. Ik neem de vrijheid, het corps der invaliden en veteranen, hetwelk te Warschau achterblijft, aan de hooge welwillendheid van U. E. aan te bevelen. Warschau, den 8 september 1831.

(Geteekend) *Malachowski.*

VAN DE POOLSCHE GRENZEN, 27 *september.*

Zoo even is de tijding ontvangen, dat Modlin door de russische troepen bezet is, en dat de uit Warschau getrokkene poolsche armée Plozk verlaten en op den regter oever van de Weichsel de pruissische grenzen genaderd is. De kommandeur van het regement uhlanen van Z. K. H. den grootvorst *Michaël*, de luitenant-kolonel baron *van Renne*, heeft, op de tijding dat de Polen bij Plozk over de Weichsel zijn gegaan, zich uit Krasnowice tegen gemeld punt in beweging gezet, doch spoedig vernomen, dat de 2000 Polen, die op den linker oever van de Weichsel waren geweest, weder naar Plozk waren teruggetrokken en daarna begonnen hadden de brug over de Weichsel aldaar af te breken. Voorloopig is de genoemde russische luitenant-kolonel met zijn detachement te Krasnowice gebleven, om de verdere bewegingen, welke het poolsche leger op den linker oever van de Weichsel mogt ondernemen, gade te slaan.

Oostenrijk.

WEENEN, 23 *september.*

Door buitengewone gelegenheid is heden uit Lemberg de officiele tijding alhier ontvangen, dat de poolsche legerbende, onder den generaal *Romarino*, in den nacht van den 16 op den 17 dezer, op oostenrijksch grondgebied is gevlugt, en de wapens nedergelegd heeft. Volgens den staat van behoeften, door den generaal *Romarino* overhandigd, bestaat dit corps uit 15,000 man en 2600 paarden. Hetzelve kampeert bij Chwalowice en is door oostenrijksche troepen omringd.

— Te Weenen en in deszelfs voorsteden zijn tot heden middag 974 personen door de *cholera* aangetast, van welke er zijn genezen 134, gestorven 367 en onder geneeskundige behandeling gebleven 473.

Van den 24.

Tot heden middag zijn te Weenen 1039 personen door de *cholera* aangetast, van welke 205 genezen, 386 gestorven en 448 onder geneeskundige behandeling gebleven zijn.

Duitschland.

FRANKFORT, 30 *September.*

Volgens berigten uit Zwitserland, van den 24 dezer, zijn van wege den landdag in het kanton Neurenberg onderhandelingen aangeknoopt, ten einde de orde daar te herstellen en de wezenlijke bezwaren, welke men daar mogt hebben, na het houden van grondvergaderingen, in overweging te nemen.

— Volgens berigten uit Napels, van den 15 dezer, hebben de Engelschen bij Sicilie bezit genomen van een nieuw Vulkaansch eiland, en aan hetzelve den naam van Grahams eiland gegeven. Dit eiland is midden tusschen Sicilie en het daartoe behoorende eiland Pantellaria gelegen. De Sicilianen zijn er ontevreden over dat de Engelschen zich van dit nieuwe eiland hebben meester gemaakt.

Pruissen.

BERLIJN, 25 *September.*

Volgens berigt uit Warschau, van den 23 dezer, heeft Z. M. de Keizer van Rusland den veldmaarschalk graaf *Paskewitsch van Erivanski*, wegens zijne laatste luistervolle krijgsbedrijven, in den prinsenstand verheven, met den toenaam *Warzawski.*

— Tot heden middag zijn te Berlijn 811 personen door de *cholera* aangetast, van welke 187 genezen, 521 gestorven en 133 onder geneeskundige behandeling gebleven zijn.

Van den 29.

In het officieel rapport van den veldmaarschalk *Paskewitsch*, aan Zijne Maj. den Keizer, omtrent de inneming van Warschau, wordt het verlies der Russen aldus opgegeven: ongeveer duizend dooden van alle rangen, 176 officieren en 4202 onderofficieren en gemeenen gekwetst. De generaals-adjudanten baron *Geismar* en prins *Gortschakoff* en de generaal-majoor *Martynoff*, die eene brigade van grenadiers kommandeerde, zijn door kogels gewond, en de luitenant-generaal graaf *Nostiz* en de generaal-majoor *Sass*, hebben kneuzingen bekomen.

Volgens een berigt uit Kielce, van den 19 dezer, zou de voorzitter der poolsche regering, prins *Czartoryski*, aldaar aangekomen zijn en werden er nog andere leden van dat bestuur verwacht. Generaal *Kaminski* bevondt zich niet ver van de stad en men dacht, dat de generaal *Rozycki*, die nog eenige duizend man onder zijne bevelen had, alsmede andere poolsche generaals, zich bij Kielce vereenigen zouden.

Brzeziny is door de poolsche troepen verlaten en door eene afdeeling ruiterij van het corps van den generaal *Knorring* bezet geworden. De Polen, die daar stonden, zijn denkelijk naar Wielun terug getrokken. Sieradz en Petrikau hebben russische bezetting ingenomen.

De overste *Mey*, kommandant van het siewanowsche garde-regement, die zich aan het hoofd der vrijwilligers bij de bestorming van Warschau gesteld had en daarna aan zijne bekomene wonden overleden is, is den 21 met veel plegtigheid in die stad begraven. De grootvorst *Michaël* en een aantal generaals en andere officieren hebben die treurige plegtigheid bijgewoond.

Engeland.

LONDEN, 30 *september*.

Woensdag hebben de ministers der vijf groote Mogendheden eene conferentie gehouden en gisteren zijn zij wederom vergaderd geweest na den afloop van eenen kabinetsraad, die 2 uren geduurd heeft.

Gisteren heeft de belgische minister een bezoek bij lord *Palmerston* afgelegd en de secretaris van de nederlandsche ambassade op het bureau van buitenlandsche zaken gewerkt.

Er is bevel gezonden aan de vloot van den admiraal *Codrington* om naar Duins weder te keeren. Wat tot dit bevel aanleiding gegeven heeft, is niet bekend.

De markies van *Londonderry* heeft gisteren in het Hoogerhuis eene motie gedaan, om inzage te bekomen in alle stukken tusschen Engeland, Frankrijk en Belgie gewisseld over het in dienst nemen van Fransche officieren bij het belgisch leger. Lord *Goderich* heeft het ministerie verdedigd en voornamelijk betoogd, dat het niet verantwoordelijk zijn kon voor de wijze, waarop een onafhankelijk souverein zijne regten binnen zijn eigen land uitoefende. De hertog van *Wellington* heeft bij deze gelegenheid verklaard, dat hij in gemoede overtuigd was van de hooge noodzakelijkheid, dat de vrede in Europa bewaard bleef, en dat hij, ofschoon hij verschillen mogt met de leden van het tegenwoordig bestuur, over de keus der middelen om den vrede te handhaven, zich wel wachten zou hen in hunne pogingen daartoe te belemmeren. Wat het hoofd-onderwerp der thans hangende beraadslagingen betrof, betuigde hij, dat het in dienst stellen van vier honderd fransche officieren bij de belgische armée, die niet meer dan 20 à 30 duizend man op zijn hoogst telde, den Franschen te grooten invloed in Belgie verschaffen zou, daarmede de onafhankelijkheid dier natie geheel verloren ging en koning *Leopold* weinig meer dan een fransch prefect wierd. Lord *Londonderry* niet verder op zijne motie aandringende, is daaraan geen gevolg gegeven.

Men verspreidt het gerucht, dat de hervormingswet niet door het hoogerhuis aangenomen zal worden.

Van den 2 October.

Het blijkt waar te zijn, dat eenige regementen, die thans in het zuiden van Ierland staan, op de vloot van den admiraal *Codrington* moeten ingescheept worden, ten einde naar Lissabon te gaan. Er liggen wel vier of vijf regementen in de omstreken van Cork, die naar buiten 's lands bestemd zijn, doch deze moeten zich naar de Middellandsche zee en de West-Indien begeven om andere regementen af te lossen.

— Den 11 augustus heeft eene verschrikkelijke orkaan op het eiland der Barbades gewoed; men berekent het getal personen, die omgekomen zijn op drie duizend, vier koopvaardijschepen zijn op het strand geworpen en bijna vernield; te naauwernood vindt men een huis, hetwelk niet geleden heeft; bijna al de openbare gebouwen hebben door deze ongelukkige gebeurtenis geleden; deze stormwind, welke men te St. Vincent, te Dominique en Guadaloupe ondervonden heeft, kan alleen met die van den jare 1783 vergeleken worden.

Frankryk.

PARIJS, 29 *September*.

Men schrijft uit Straatsburg van den 25 dezer het volgende:

»Alhier heeft eene zeer buitengewone, zeer spoedige en vooral door hare gevolgen, zeer merkwaardige gebeurtenis plaats gehad. Heden morgen ten zes ure, en ten gevolge van een overleg, hetwelk onder eenige jonge lieden schijnt bestaan te hebben, zijn ongeveer twee of drie honderd nationale gardes gewapend van Straatsburg vertrokken, en hebben zich naar het tolhuis der rijnbrug begeven. Hun doel was om, zonder regten te betalen, den invoer gemakkelijk te maken, van eene zekere hoeveelheid ossen, welke van buiten 's lands kwamen. Het regt op ieder stuk vee is, volgens de bestaande wet, 55 franken en 15 franken voor het octrooi, dus te zamen 70 fr., eene som voorzeker buitengewoon groot, hetwelk niemand zal tegenspreken.

Het gezag intusschen van dat ontwerp onderrigt, had 800 man van het 15de regement ligte troepen laten komen, daarenboven waren er twee stukken geschut voor het bureau der douanen geplant. Daar gekomen zijnde hebben de nationale garden tot den strijd geene aanleiding gegeven: eenige nadrukkelijke woorden van den commandant van het 15e regement en een wel geopenbaard voornemen om van de wapenen, na de wettelijke sommatien, gebruik te maken, was genoegzaam om den terugtogt der nationale gardes te bewerken; zij zijn binnen Straatsburg teruggetrokken, maar toen deed zich een ander schouwspel op: vooreerst tegenstrijdige bevelen van het hooge administratieve gezag voortgekomen; eene bevolene en tegenbevolene terugroeping op denzelfden tijd; vervolgens eindelijk de maire en de prefect in groot kostuum op de plaats van Broglie, met de gewapende petitionarissen sprekende. En hetgeen bewezen heeft dat deze door een zeer gering aantal geleiders vergezeld waren, is, dat het onderzoek naar het regt op het vee gesteld, gedaan, zich weldra tot alle punten van bezuiniging en verbetering heeft uitgestrekt, waarvan de omwenteling van julij de oplossing ten voordeele van het volk beloofd had; terwijl een ieder op zijne wijze redeneerde of raaskalde.

Allen stemden overeen om het gedrag van het gouvernement, de verhindering van den handel en de beletzelen, welke de nijverheid drukken, te laken; maar men laakte ook betoogen, welke niets anders ten gevolge moesten hebben als om dien staat van zaken te rekken.

Eindelijk en na vermaningen, welke twee of drie uren duurden en vrij kwalijk ontvangen werden, koos de eerste administrateur van het departement de partij om de rustverstoorders te doen besluiten van zich te verwijderen, eene partij, waarop men weinig dacht. Deze partij komt ons niet geschikt voor, om in het toekomende de rust te herstellen. De heer *de Champlouis* kondigde, onder zijne verantwoordelijkheid aan, dat hij, van heden af, het regt op het invoeren van het vee, voor de helft verminderde, hij spoorde daarenboven de onvergenoegden aan om op de mairie een verzoekschrift te gaan teekenen, ten einde de bekrachtiging van deze vermindering te verzoeken en, indien het mogelijk was, eene grootere te verwerven.

Dit is eene vergunning, welke de ware vrienden der orde betreuren, omdat zij er de gevolgen van overwegen. Maar zoodanige gebeurtenissen moeten het gouvernement inlichten, omtrent de noodzakelijkheid om wetten te wijzigen, welke enkel gemaakt zijn in het belang der afgevaardigden, die over dezelve gestemd hebben; die het buitenlandsche vee met een overgroot regt hebben belast, omdat er in de kamer vele eigenaars van weilanden waren. De heer *Perier* spreekt altoos over de materiële belangen; het zou beter zijn er minder over te spreken en er zich meer mede bezig houden. (*Courrier.*)

— Men leest in het dagblad van Grenoble het volgende:

»De tooneelen, welke reeds hebben plaats gehad, zijn in den nacht van 21 vernieuwd. Daar alle mogelijke bepalingen genomen waren om de rustverstoorders uit een te drijven, werd de rust weldra hersteld. Tien der hardnekkigsten zijn in hechtenis genomen.

De avond van den 22 was zeer rustig; de inhechtenisnemingen van den vorigen dag hebben de opstandelingen in toom gehouden.

— Te Brioude hebben, bij gelegenheid van het ontvangen der vereenigde regten, onlusten plaats gehad. Daar de nationale garde aan de door den maire gedane oproeping niet heeft beantwoord, heeft de sous-prefect een detachement van het ode regement ligte troepen gevraagd.

— Te Valognes hebben, bij gelegenheid der municipale verkiezingen, eenige oproerige tooneelen plaats gehad. Zij zijn echter van geene ernstige gevolgen geweest.

— De sardinische posten, aan de haven van Var gesteld, hebben bevel ontvangen om geenen reiziger, van paspoort voorzien of niet, meer in Piemont te laten binnenkomen, indien hij niet tevens een certificaat van gezondheid heeft, afgegeven door eenen geneesheer en behoorlijk gelegaliseerd door de autoriteiten van de plaats des vertreks der reizigers.

Van den 30.

Onderscheidene dagbladen melden, dat de prins primaat van Hongarijen te Weenen aan de gevolgen van de *cholera* is overleden.

— Vijftien jonge Mooren, aan wien het gouvernement halve beursen aan het collegie te Marseille heeft toegestaan, zijn op het Lasareth te Toulon ontscheept.

— Volgens brieven uit de Vereenigde Staten van America, onder dagteekening van den 19 julij, is de *cholera* reeds over den Atlantischen Oceaan, en verrigt aldaar, even als in Europa, hare verwoestingen, met dit onderscheid, dat die ziekte voornamelijk gevaarlijk is voor de kinderen. Binnen den tijd van eene week waren te Philadelphia 115 personen overleden en onder dit getal bevonden zich 83 zeer jonge kinderen.

— Het spaansch gouvernement heeft, naar men verzekert, aan ons gouvernement doen bekend maken, dat wanneer er eene expeditie tegen don *Miguel* ten voordeele van dona *Maria* naar Lissabon met fransche schepen vertrok, de spaansche troepen Portugal onmiddellijk zouden binnenrukken; zoo echter het alleen eene onderneming van don *Pedro* tegen don *Miguel* betrof, zou Spanje er zich niet mede bemoeijen.

— Alhier zijn koperen medailles, van de groote van een franc, met de beeltenis van *Hendrik V*, Koning van Frankrijk in omloop. Het jaartal is 2 aug. 1830, de dagteekening van de acte van afstand van *Karel X* en van *Lodewyk Antonie*, hertog van Angoulême.

België.

BRUSSEL, 1 *October*.

In de zitting van den senaat en de kamer der afgevaardigden van gisteren is weinig voorgevallen; een door den senaat bij de afgevaardigden ingezonden en door denzelven aangenomen concept wegens het aanvullen der gapingen in de wet nopens het weder oproepen der miliciens van 1826, werd na deliberatien met 41 tegen 19 stemmen insgelijks bij de afgevaardigden aangenomen; de senaat heeft de door de afgevaardigden aangenomen wet, waarbij de kleeding en equipering der burgerwachten ten laste der gemeenten gebragt wordt, verworpen, en de boodschap deswege nog in de zitting der afgevaardigden van denzelfden dag ingezonden.

Heden houden bovengemelde staatsligchamen nogmaals zitting.

— De *Courrier* meldt, dat de organisatie van het legioen vreemdelingen te Mons geschiedt, en dat het beslist schijnt, dat dit corps aan den kolonel *Achille Murat* zal worden toevertrouwd. De *Emancipation* zegt, de waarheid van dit berigt niet te kunnen bevestigen.

— Op den 18 augustus is prins *Lucien Murat*, tweede zoon van *Joachim*, voormaligen Koning van Napels, te Frenton, eene stad in New-Jersey, in de Vereenigde Staten, in het huwelijk getreden met mejufvrouw *Georgina*, de jongste dochter van den majoor *Freger*, uit Zuid-Carolina.

— De heer *Colson*, chirurgijn en chef van het leger in Vlaanderen, is heden morgen naar het kamp te diest vertrokken, om aldaar den gezondheidsdienst te organiseren.

— De regering van Leuven heeft den inspecteur-generaal der gasthuizen bijgestaan, om het gebouw van het voormalig *Collegium Philosophicum* in een hospitaal te veranderen. Reeds heden kunnen 12 à 1500 zieken in hetzelve ontvangen en verpleegd worden, en niets is verzuimd om hun al het noodige te verschaffen.

— Van Mons wordt in dato den 27 september gemeld:

»De bezetting onzer stad is gisteren vertrokken, om zich, over Maubeuge, in Frankrijk te begeven. De divisie *Barrois* heeft gisteren het belgisch grondgebied verlaten.

Van den 2.

In de zitting van de afgevaardigden en van den senaat van gisteren heeft de heer *de Meulenaere*, minister van buitenlandsche zaken, *ad interim* met de portefeuille van binnenlandsche zaken belast, van de afgevaardigden een provisioneel crediet van f 300,000 voor de werken aan den Schelde-dijk en aan de polders gevraagd.

De heer *de Raikem*, minister van justitie, droeg eene wet voor, betrekkelijk de verstandhouding en de correspondentie met de vijandelijke volken, het verblijf van vreemdelingen in Belgie en de attributien van den administrateur der algemeene veiligheid.

De heer *Rodenbach* wilde dit ontwerp dadelijk in handen eener speciale commissie gesteld en onmiddellijk afgehandeld hebben, aangezien er haast bij was, omdat eenige reizigers, met paspoorten van vijandelijke generaals, vrijelijk Belgie doorkruisten.

De vergadering scheidde hierna tot heden op den middag.

In de vergadering van den senaat is het tot geen delibereren gekomen, aangezien het klein getal der opgekomen leden en daarin is dus niets anders besloten, dan dat de vergadering tegen maandag ten één ure beschreven zou worden.

— De aanbesteding van de herstelling der dijken van Stabroeck heeft, uit hoofde van gebrek aan gegadigden, geene plaats gehad. De werken aan den dijk van Burcht zijn voor de som van f 170,000 aan den heer *Willems* toegewezen.

— De generaal *de Tabor* is door den kolonel *Buzen* in het kommando der provincie Antwerpen vervangen geworden.

— Het ministerie van oorlog heeft den staat der geblesseerden gedurende den veldtogt bekend gemaakt. Het geheele getal wordt niet hooger dan 469 opgegeven, te weten: de twaalf regementen van linie 317 man, de onderscheidene corpsen jagers, tirailleurs, burgerwachten en vrijwilligers 107; artillerie en ruiterij, waaronder 11 Hollanders en Pruissen 45. De dooden en vermisten of gevangenen worden daarbij niet opgegeven.

Van den 3.

In de zitting van gisteren werden, na het goedkeuren der notulen, de debatten over de conceptwet betrekkelijk de depôts van oorlogswapenen geopend en de twee eerste artikelen, na lange deliberatien aangenomen.

Deze beide artikelen luiden als volgt:

Art. 1. Aan alle houders van krijgswapenen wordt gelast, om bij het gemeentebestuur hunner woonplaats, van de hoeveelheid en soort dezer wapenen aangifte te doen.

Als krijgswapenen worden slechts beschouwd ammunitie geweren, sabels en zadelpistolen.

Gebrek aan deze aangifte zal met gevangenis, zes maanden niet te boven gaande en eene boete van zes gulden worden gestraft, enz., enz.

Art. 2. Na verloop van gezegde acht dagen, moeten alle beambten van het regterlijk gezag huiszoekingen doen, ten einde de krijgswapenen op te sporen.

Te dien einde zal de vrederegter of een van diens suppleanten eene ordonnantie uitvaardigen, bij welke hij het huis, waar de nasporingen geschieden moeten, zoowel als de reden der huiszoeking duidelijk moet omschrijven en aanduiden.

— De Koning vertrekt heden, om het kamp te Diest te gaan inspecteren, waarin thans niet minder dan 25,000 man vereenigd zijn.

— De stad Antwerpen is in staat van beleg gesteld geworden. Deze maatregel is uit vrees, zegt men, voor de eene of andere beweging genomen, met welke men het gouvernement, bij de nadering van den 10, schrik heeft aangejaagd. De genie laat in deze oogenblikken de huizen waarderen, welke tegenover de citadel zijn gelegen, om die, in geval van aanval, tot verdediging van de stad te doen strekken.

— De batterij artillerie van den kapitein *Pierson* is gisteren, op daartoe onverwacht bekomen bevel naar Mechelen vertrokken.

---

183. *** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar de dood van mijne zijde wegrukte, mijnen dierbaren Echtgenoot PETRUS KOENE Hz., ruim 47 jaren oud, waarvan ik er 19 onder de genoegelijkste huwelijksbanden met hem mogt doorbrengen. — Na alvorens voorzien te zijn van de H. Sacramenten der R. K. Kerk, eindigde hij voor mij en mijne zes, waaronder nog zeer jeugdige kinderen, zijn zoo nuttig als dierbaar leven.

Ik zal hier niet melden hoe deze slag mij en mijne zes kinderen treft, daar ik in het vertrouwen ben, dat zij, die den overledenen gekend hebben, denzelven zullen kunnen beoordeelen en beseffen dat brieven van rouwbeklag niet dan mijne droefheid kunnen vermeerderen, uit welken hoofde ik dan ook verzoek om er van verschoond te blijven.

's BOSCH, De Wed. P. KOENE Hz.
29 September 1831. Geboren M. J. DE BRUIJN.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

174. *** Bij de *Gebroeders* LANGENHUYSEN, Boekhandelaren te *'s Bosch*, zijn, onder meer andere, weder de volgende werken te bekomen:

1°. Theologia ad usum Seminariorum et Sacræ Theologiæ alumnorum, auctore reverendo ac eruditissimo domino PETRO DENS, 7 tom. f 11-50.
2°. Institutiones Theologicæ, quas ad usum Seminariorum, contraxit PETRUS COLLET, 4 tom. f 14-00.
3°. Institutiones Theologicæ, auctore FR. LEOPOLD. BR. LIEBERMAN 5 tom. f 10-00.
4°. CORNELII JANSENII Commentarius in Sancta JESU CHRISTI Evangelia 2 tom. f 4 20.
5°. Historia et Concordia Evangelica f 2-40.
6°. Questiones annui concursus *Mechliniensis* f 1-85.
7°. Reverendissimi D. PETRI GOVAERTS, J. U. D. et Vicarii Apostolici *Buscoducensis*, opuscula adversus J. B. ESPENII Doctrinam de placeto regis, quoad bullas dogmaticas, aliaque monumenta huc spectantia, partim antehac inedita f 1 25.
8. R. P. ALOYSII BELLECII Virtutis solidæ præcipua impedimenta, Subsidia, incitamenta, omnium usui aptatis f 1-60

BEKENDMAKING.

184. *** TE KOOP. De complete BAKKERIJ-GEREEDSCHAPPEN, voor eene ROGGE- en WITTENBROOD-BAKKERIJ, waaronder zich bevinden 150 Stuks SINT-NICOLAAS-PRENTEN. Adres bij de Drukker dezer.

PRIJZEN DER GRANEN.

EINDHOVEN, 4 *October*.

Tarwe,	*het nederlandsch mud*	f 0-00 à 0-00.
Rogge,		6-80 à 0-00.
Boekweit,		6-10 à 0-00.
Haver,		2-80 à 2-60.
Het nederlandsch pond boter.		0-75 à 0-70.

De vier nederlandsche ponden roggebrood 36 cents.

Te *'sHertogenbosch*, bij de *GEBROEDERS LANGENHUYSEN*, drukkers en uitgevers.